

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului</p> <p>Parohiile cl. I. și II. pe un an 5000 Le Parohiile cl. III. 4000 Le Parohiile sub clasă 3000 Le Pentru particulari 1500 Le</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Concurs de prof. 4000 Lei. Parohii de cl. I 2500, de cl. II 2000, de cl. III 1800. La celelalte publicații 1 cm. □ 20 Lei</p>
---	--	---

No. 5965 Pres. 1945.

VENIAMIN,

în îndurarea lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al
 Eparhiei Caransebeșului.

**La fel ca și popor din această de Dumnezeu păzită Eparhie,
 Har, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru
 Iisus Hristos, iar dela Noi arhieresti binecuvântări.**

„Pe pământ pace, între
 oameni bunăvoire !”

(Luca, II, 14)

Jubiții mei fii sufletești,

Glasul tunurilor ucigătoare a amuțit și lumea ușurată de grozăviile pustii-
 torului războiu poate astăzi să se bucure mai mult ca până acum de glasul bine-
 vestitor al îngerilor de lângă peștera din Vifleem, care răsună peste veacuri până
 la marginile pământului, în noaptea sfântă a Nașterii după trup a însuși Fiului lui
 Dumnezeu, a Mântuitorului lumii, Iisus Hristos: „*Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu
 și pe pământ pace, între oameni bunăvoire*” (Luca, II, 14). Pare că nici când
 lumea nu a așteptat mai mult ca astăzi, în mijlocul multelor neazuri și suferințe
 pe cari le-a adus între oameni acest crâncen măcel, și nu s'a bucurat cu
 mai multă ardoare de glasul din cer al îngerilor, ca să afle alinare la picioarele
 Celui ce s'a născut în iesle, în sărăcie și smerenie, pentru a noastră mântuire.
 S'au convins oamenii, că „nu numai cu pâine trăește omul”, că bunurile materiale
 singure nu pot aduce fericirea, ci ea depinde întâi de suflet, că toate sunt deșăr-
 tăciune pe lumea această și nu este altă scăpare decât la Dumnezeu Tatăl, care

conduce destinele lumii cu înțelepciunea Sa nepătrunsă de mintea omenească și la unul născut Fiul Său, care a fost trimis în lume din dragostea nemărginită a Tatălui, ca „*tot cel ce crede întrânsul să nu piară, ci să aibă viața veșnică* (Ioan, III, 16). Lumea s'a convins tot mai mult, că nu-și poate lega soarta sa de cele lumești și trecătoare, că nu poate avea cetate stătătoare pe acest pământ și că nădejdea ei trebuie să se lege de Cer, de unde vine „*toată darea cea bună și tot darul cel desăvârșit*“.

Trebue să mulțumim bunului Dumnezeu pentru toate încercările trimise asupra noastră pentru multele noastre păcate și pentru că ne-a învrednicit să ajungem sfârșitul războiului și să ne putem împărtăși de bucuria sfântului Praznic al Nașterii Domnului. Astăzi vor răsuna pe întreg pământul, mai vesele ca altădată, glasurile colindătorilor pe la casele creștinilor, aducând vestea cea bună, prin care s'a născut o nouă viață a dragostei în lume, și prin care s'a făcut începutul mântuirii noastre din păcate și a împăcării omului cu Dumnezeu. Prin Nașterea lui Hristos „*Cuvântul trup s'a făcut*“, și prin „*Cuvântul vieții*“ s'a pogorît Cerul pe pământ și pământul s'a înălțat la Cer, s'a născut nouă Mântuitor, care pe toți ne cheamă, și azi, și mâine, și în veacul veacului: „*Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi!*“ (Matei, XI, 28). Ascultați glasul Lui, căci prin Hristos s'a pogorît harul și a venit îndreptarea omului căzut în păcat. El ne îmbrățișează și ne dă darurile Sale mântuitoare, pentru că fără de El nu putem face nimic, „*oricine va chema numele Lui se va mântui*“ (Rom., X, 13). „*El este pacea și a venit să ne zidească într'un om nou, făcând pace, și să ne împăce cu Dumnezeu*“ (Efes., II, 14—15).

Acum mai mult ca oricând, când voim să ne făurim o viață mai bună și cu mai multă dreptate socială, când așteptăm cu nerăbdare să se statornicească pacea mult așteptată și bunăvoirea între oameni, trebuie să ne dăm seama, că numai lepădându-ne de cele lumești și curățindu-ne simțirile de sguza păcatului, vom putea să ne facem părtași de adevărata pace, pacea ce ne-o dă viața în și prin Hristos Domnul și Stăpânul vieții noastre, care ne îmbrățișează: „*Pacea Mea las vouă, pacea Mea dau vouă, nu precum dă lumea, dau vouă*“ (Ioan, XIV, 27).

Conducătorii marilor puteri țin conferințe peste conferințe, se sfătuiesc să afle căile cele mai bune pentru a statornici pacea care să aducă liniștea și bunăvoirea între popoare. Nu știm când vom avea dorita pace, un lucru însă îl putem ști de pe acum, că o pace care nu va avea la temelie ei principiile Evangheliiei Mântuitorului Hristos, a dragostei creștine, nu poate dăinui și se va dărâma ca una ce va fi zidită pe nisip. Căci dragostea nu cunoaște granițe, nici deosebiri de limbă sau credință, ea este busola vieții creștine și numai ea topește ghița urei și a răzburării din suflete, ea e legea armoniei sociale. „*Dumnezeu este dragoste*“ (I Ioan, IV, 8) și numai „*dragostea zidește*“ (I Cor., VIII, 1). Ea „*toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește... Dragostea nici odată nu pieră*“ (I Cor., XIII, 4—8). „*Din aceasta vor cunoaște toți, că sunteți ucenicii Mei — zice Mântuitorul — de veți avea dragoste între voi*“ (Ioan, XIII, 35). Din desbinare, răzburare, violență și ură nu poate răsări o lume mai bună, nici o pace dreaptă și bunăvoire între oamenii.

De aceea, este lipsă, ca conducătorii popoarelor înainte de a porni la sfat să-și plece smeriți genunchii la ieslea dela Vifleem, ca odinioară magii dela Răsărit, ca luând întărire și „lumina cunoștinței” din strălucirea mărirei dumnezeiești să-și încălzească inimile la căldura „Soarelui dreptății”, care luminează mințile și înmoaie inimile, ca să poată statornici cu sufletele curățite condițiile adevăratei păci, în duh creștin, în Duhul lui Hristos, care este „Viața lumii”, căci numai această pace poate dăinui. Numai o pace dreaptă, care asigură pe seama tuturor popoarelor, mari sau mici deopotrivă, libertate și independență, poate să înlăture războiul, căci Dumnezeu a lăsat pe seama popoarelor marele dar al libertății, pentru care trebuie să lupte și să se jertfească.

Viața fără libertate n'are nici un rost. Libertatea cea mai de preț este a sufletului, a gândirii și a cuvântului. Și aceasta nu ne-o poate da decât Hristos Domnul, care a descătușat sufletul omului din lanțurile păcatului și a adus libertatea atâtor sclavi, ridicând pe om la Sine, făcându-l din rob, ființă stăpână pe destinul său, căci înaintea lui Dumnezeu, nu există nici rob, nici stăpân, ci „fiu, iar de ești fiu, ești și moștenitor prin harul lui Dumnezeu” (Gal., IV, 7).

Ca să putem însă ajunge această clipă a păcii și libertății cu un ceas mai de vreme, trebuie ca cu toții, — înfrățiți în cea mai curată dragoste și solidaritate creștină, — să ne unim cugetele în rugăciune ferbinte și curată către Dumnezeu, ca duul lui Hristos să se coboare în sufletele și inimile tuturor, căci numai atunci vom putea avea o pace, care să ne aducă o viață nouă și mai bună.

Nu pregețați a vă înfrăți cu toții în rugăciuni ferbinți, în Duminici și sărbători în bisericile voastre, cari ne-au ocrotit și mântuit în decursul veacurilor sufletul Neamului de atâtea primejdii, ca să coborâm îndurarea Tatălui ceresc asupra noastră, căci, rugăciunea e „cheia raiului și ușa mântuirii”, iar un popor în rugăciune este nebiruit. De aceea astăzi, când atâți proroci mincinoși vin să vă abată dela calea „vechilor cazanii” a legii strămoșești ortodoxe, nu vă lăsați ademeniți de aceste glasuri, ci stați strânși uniți lângă Biserica noastră, „mama cea bună a Neamului”, care scăpare s'a făcut nouă din neam în neam și care fiind a poporului a stat alături de el și a suferit și s'a bucurat cu el. Ea este cea mai democratică instituție din lume, căci înaintea paharului euharistic — la sf. Împărtășanie — stă alături împăratul și soldatul, bogatul și săracul, ministrul și muncitorul, bătrânul și tinerul, și toți sunt egali, indiferent de starea socială sau avuție. Ea ne-a mângâiat și povățuit în mijlocul tuturor necazurilor. Ea a ținut trează credința și nădejdea în viitorul Neamului, și ea ne întărește și de aci înainte spre a putea trece cu voia lui Dumnezeu toate încercările ce ar mai veni de aci înainte asupra noastră. Ea ne-a scăpat sufletul de atâtea primejdii ce l-au amenințat în decursul veacurilor. Biserica a fost singura corabie care ne-a dus la limanul mântuirii prin valurile înviforate ale vieții și numai prin ea ne putem mântui și în viitor, căci la cârma ei stă însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care întrupându-se la plinirea vremii prin Fecioara Maria dela Duhul Sfânt a venit în lume „să caute și să mântuiască pe cel pierdut” (Luca, XIX, 10). Numai cel ce rămâne tare în credința în Dumnezeu și Unul născut Fiul său, poate să se mântuiască în Biserica sa, căci „unde e credință e iubire, unde e iubire domnește pacea, unae e pace este binecuvântare și unde e binecuvântare acolo e de față Dumnezeu”.

Jubiții mei fii sufletești,

Astăzi s'a născut Hristos pentru fiecare din noi, ca să ne aducă pacea în sufletele răvășite de păcate, să ne arate calea dragostei față de Dumnezeu și față de semenii noștri. Această dragoste trebuie însă să rodească în faptele milosteniei față de cei lipsiți și oropsiți ai sorții, ajutând văduvele și orfanii scumpilor eroi ai Neamului, ca în prag de iarnă să aibe un cămin cald și îndestulat, ca să simtă și ei căldura dragostei creștine la acest luminos praznic. Dați-vă cu inimă bună obolul vostru neprecupețit, din dragoste pentru Mântuitorul Hristos, din mult puținul ce vi l-a dăruit Dumnezeu, — căci „pe dătătorul de bună voie îl iubește Dumnezeu” (II Cor. IX, 6—7). Nu uitați nici pe refugiați și năpăstuiți de războiu, pe bolnavi și invalizi, făcând cât mai multă milostenie cu ei, pentru că atunci „Domnul păcii vă va da pace vouă” (II Tes. III, 16). Trăiți în cumpătate și trezvie, în frățească dragoste unii cu alții, lăsând desbinările că „zilele grele sunt”, munciți fără preget, ca să avem cele necesare traiului și ca să putem da Țării tot ceace trebuie pentru a putea face față cu cinste obligațiilor armistițiului.

Stați strânși uniți în jurul tronului M. Sale Regelui nostru iubit, Mihai I, înălțând rugăciuni fierbinți la Dumnezeu ca să-l dăruiască sănătate, glorioasă și îndelungată domnie, ca să ne asigure o pace dreaptă, într'o țară, liberă independentă, stăpână pe destinele ei, cu o viață adevărat democratică și înfloritoare, în care toți cetățenii, fără deosebire de limbă și credință să viețuiască în pace și bunăvoință, țară care să trăiască în prietințe cu toate țările vecine. „Dă, Cezarului cele ce sunt ale Cezarului și cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu” (Luca XX, 25), dând sprijin autorităților, ca să poată îndrepta toate relele și greutățile lăsate de războiu și să ne putem bucura de o viață mai bună și mai liniștită. Bucuria Noastră de Părinte va fi deplină auzind, că duceți cu toții o mai creștinească viață, plinind voia cea sfântă a Tatălui nostru cel ceresc, o viață pilduitoare în dragoste și frățietate, plină de roadele milosteniei față de aproapele.

Cu aceste părintești îndemnuri vin la voi la această mare sărbătoare și cu toată dragostea mea vă urez ca acest praznic să vă fie de folos pentru mântuirea voastră sufletească și să-l ajungeți și petreceți împreună cu Anul nou și Boboteaza în pace, frățească dragoste și cu duhovnicească bucurie mulți ani, cu toți cei lubiți ai voștri.

Împărtășindu-vă arhiereshile Noastre binecuvântări, am rămas,

Ca r a n s e b e ș, la praznicul Nașterii Domnului din anul mântuirii 1945, și al păstoririi Noastre al cincelea.

Al Vostru, al tuturor, de tot binele voitor,

† VENIAMIN,
EPISCOP

Ajunul vremurilor noastre

Să se bucure Cerul, să se veselească pământul, că se va naște pe pământ Mielul lui Dumnezeu, dând mântuire lumii.

(Sedeauna Catevasiei).

Câteva clipe numai ne despart de marcața zi a mântuirii neamului omenesc, prin coborîrea lui Dumnezeu la om. De aproape 2000 ani corurile colindătorilor din seara zilei de acum reproduc cu bucurie corul îngerilor din peștera Betleemului: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăînvoire“. Ele însă nici când n'au sunat mai în pustiu ca în zilele de astăzi, când bătrânul pământ, de luni de zile clocotește în spuma urei și a răzburării.

Sufletul fiecăruia dintre noi tresalta și varsă lacrimi duioase la auzul dumnezeieștilor cuvinte „Pace între oameni și bunăînvoire“. Căci sufletul omenesc este simțitor ca frunza de plop; după cum aceasta tremură la cea mai mică adiere a vântului, întocmai și sufletul omenesc se mișcă, se cutremură și scoate lacrimi de bucurie la auzul unei vești minunate ca a acelei de astăzi, sau lacrimi de durere la auzul unei vești înfricoșătoare, tot ca cea a timpului nostru.

Dar, această frământare a sufletului după săvârșirea evenimentului de regulă slăbește; un timp oare care mai simte o plăcută sau neplăcută aducere aminte, până când într-o zi umbra uitării ne învălue și sufletul își revine liniștea desăvârșită ca oglinda unei ape liniștite peste care luna și boarea de noapte au trecut fără să lase vreo încrețitură.

Numai bucuria cea mare și mântuitoare a vestei minunate de astăzi, din peștera Betleemului nu scade și nu trebuie să scadă, ci să crească an de an și să cuprindă tot mai multe suflete în vraja ei.

Așteptăm pe micul Prunc și Dumnezeu al Păcii, însă cum?

Omenirea s'a incolăcit ca un ghem de șerpi veninoși. Om pe om, frate pe frate se pândește și se ucide cu clocotul dușmănos al fiarei! Din șanturile morții, mirosul sângelui cald vărsat ajunge până la noi, iar vaetele și strigătele fraților creștini loviți în cap, inimi, cu picioare rupte, cu mâini deslipite de corp, umplu de durere văzduhul și străbat din țări îndepărtate până la căsuța din satul lor, unde zac cu ochii scăldați în lacrimi, soțiile, copiii orfani și părinții gârboviți de ani.

Dar să ne plimbăm prin satele noastre, ai căror bărbați unii își dorm somnul de veci pe pământul Țării alături de oasele strămoșilor, sau pe pământ strein. De privim în dreapta, dăm cu ochii dela porțița casei de un moșneag sătul de roadele războiului trecut și înfiorat de cel actual, care rezemându-și de o cârjă nepuțința bătrânețelor te întreabă cu sufletul plin de dor, de mai este vreo nădejde să-și revadă în curând pe unicul fiu, sprijinitorul său și al babei, care în casă udă cu lacrimile ei cenușa din vatră, unde dă să aprindă două surcele ca să-și mai desmorțească cele oase trudite.

De te uiți în stânga, vezi copiii creștinului cutare, jucându-se zburdalnici în zăpădă, sau așteptând pe tatăl lor la răscruce de drum cu ochii țintiți în zare. Îți vine să plângi când te gândești la acela, pe care ei îl așteaptă — tatăl lor — care în această zi a celei mai mari bucurii este departe de ei cu fața sub glie, mort cu dorul în inimă și cu frica de a nu-i mai vedea.

La privirea stărilor de acum îți vine să crezi că se apropie stârșitul lumii. Nu-și mai amintește această omenire de Blândul Iisus și nu aude cuvintele sale „Pace vouă“, „Pacea mea las vouă“.

Dumnezeu iartă pe om și ne trimite pe fiul său în lume ca să ia trup omenesc și să curățească păcatele oamenilor. Iată pe Fiul lui Dumnezeu se naște în ieslea dobitoacelor, căci nu are loc în case omenești. Scapă omenirea din robie, îi luminează orbii, îi vindecă leproșii îi tămăduiește îndrăciții, îi învie morții și răsplata este cununa de spini pe frunte și răstignirea pe cruce cu piroane în mâini și în picioare.

Care tată, sau mamă dintre voi și-ar jertfi unicul fiu pentru păcatele altora? Cred că nu este nimenea. Iar dacă întrebăm pe Dumnezeu cu psalmistul: Că este omul, de Te înduri de el, ce este el? Răspundem: iată o mână de pulbere și cenușă, un păcătos și înrăit fără margini și totuși Tatăl ceresc se îndură de el, căci așa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe fiul său cel unul născut l-a dat, ca tot cel ce crede în el să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Coboară blândul Iisus cu pacea cerească pe pământul înroșit de sânge, foc și sleit de puteri. Și lumea cum îl întâmpină?

În loc de cântări și brațe deschise, cu tancuri și tunuri, în loc ca pământul și cerul și marea să răsune de glasuri vesele, pământul răsună de bubuiturile tunului, cerul de zgomotul avioanelor purtătoare de moarte, iar marea de gemete sinistre și jalnice ale ființelor disperate ce se cufundă în valuri înroșite de sânge.

De ce nu s'a scăpat îngâmfata omenire de groaznicul măcel prin știință, prin descoperiri și prin produse tehnice? Pentru că nici omul de acum 2000 ani nu a scăpat din ghiarele păcatului și ale pierzării diavolului prin știință și tehnică, ci prin micuțul prunc, Dumnezeu ce s'a născut în peșteră.

Omenirea de atunci și-a îndreptat ochii săi cu încredere spre răsărit și capetele încoronate — magii — au plecat în căutarea celui luminat de stea. Cea de acum nici atât. Omenirea creștină de atunci a început să iubească secole dearândul pe cel ce-a predicat iubirea. Căci ce are omul mai seump pe lume decât iubirea? Ea te înalță peste cele omenești și te face să trăiești și să aduci pe pământ o parte din fericirile cerești. O iubire! tu ești sufletul vieții. Incepi în brațele scumpei mami și nu te sfârșești nici în culcușul rece al sicriului la groapă.

Tu legi pe copil de părinți, tu legi frații între ei, tu legi pe cei vii cu cei morți și tot tu ne vestești astăzi mântuirea din peștera Betleemului!

Omenirea de astăzi iubire nu are, căci de ar avea, om pe om nu s'ar masaca. A uitat peștera umedă încălzită doar de răsuflarea dobitoacelor, a uitat că aceasta a ținut loc de palat încăpător Celui neîncăput. A uitat umilința și a alungat pe micuțul prunc cu învățăturile lui din viața sa.

Cel ce s'a născut ca mâine a înființat pe pământ imperiul iubirii, al păcii, al blândeții și al modestiei și a desfășurat domnia întunecului a forței și a mândriei. A răsturnat concepții, robia trupurilor și a sufletelor prin modestie, căci s'a născut în peșteră; prin blândețe, căci a suferit ocară și scuipările oamenilor; prin iubire, căci i-a iertat și a rugat pe Tatăl său: „Tată iartă-le lor că nu știu ce fac“.

Omenirea de astăzi deși răstoarnă concepții, dar prin omoruri, forță și ură și lasă loc întornării necredinței.

Aceasta este fața pământului în seara zilei de ajun a anului nostru, și așa se pregătesc creștinii pentru a primi pe Împăratul păcii.

Pentru ca lumea să poată ieși din hora măcelului în care s'a prins are o singură cale de urmat: Să îngenunche la picioarele celui ce se naște în staul și pe care l-a disprețuit; iar conducătorii și împărații lumii să pornească cum au pornit și altădată magii să se închine lui Hristos, depunând la picioarele lui aurul, smirna și tămâia.

Împăratul ceresc vine la noi de pe scaunul slavei și din sânul Tatălui; stâncă și-a deschis

sânurile ei să-l primească în Betleem, pământul întinat de păcat s'a clătinat din temelii când a poposit pe scoarța sa pietroasă Mântuitorul lumii.

Deschide și tu creștine larg porțile casei și ascultă mai presus de frământările zilnice glasul Bisericii și frumoasele colinde al nașterii lui Iisus rugându-l să împace lumea! Lasă spoiala, lasă prefăcătoria, nu aștepta ziua de mâine ca o zi a îmbuibării numai. Pregătește-te să întâmpini pe Dumnezeuul tău, împodobește Betleemul cel gândit, deschide Edemul inimii tale!

Domnul este aproape. Steaua e deasupra capului. Fecioara și magii sunt pe cale. Nu zăbovi nici tu suflete credincios! Poate pentru tine, aceasta este cea din urmă dată când ți-se arată Mântuitorul aicea pe pământ și mai mult nu-l vei vedea, poate în iesle. Amin.

Ilie Câmpianu
revizor eparhial.

Praznicul Iubirii și al Păcii

Suspînând mereu după binefacerile păcii, lumea alungă totuși mereu din viața ei stăpânirea păcii. Când stăm și judecăm cu mintea liniștită și inima plină de sinceritate, vedem că toate certurile dintre oameni și dintre popoare, n'ar putea să aibe o temelie tare și statornică, căci dacă este vorba de bunuri trebuincioase vieții noastre trupești, este slavă Domnului încă mult loc sub soare și pământul nu și-a secăt izvoarele lui de hrană; iar dacă este vorba de dobândirea bunurilor sufletești; adică acele meșteșugite desfășări ale sufletului, nici atâta nu poate fi mijloc de ceartă și de războire între oameni, pentru că bunurile sufletului nu numai că nu se isprăvesc vreodată, dar cu cât se împărțesc, cu atâta sporesc mai mult.

Totuși există un motiv al învrăjbirii diavolești de azi. Și acesta este lipsa iubirii între oamenii pământului. Cine nu-și dă seama că toată pacea lumii și a fiecărui om în parte, atarnă în măsura în care se revarsă dela suflet la suflet darul acesta neprețuit al iubirii de Dumnezeu și de oameni?

Și cu toate acestea oamenii se poartă cu totul altfel în viață. Ei se lasă stăpâniți de îndemnurile oarbe ale trupului, cari ajung cu timpul adevărată robie care întunecă avânturile curate ale sufletului, turburând astfel legăturile frățești dintre oameni. Așa de pildă lupta pentru bucata de pâine pentru sine și familie, îndreptățește munca și agoniseala omului. Dar când

omul vrea să-și agonisească cele trebuincioase traiului fără muncă, pierzând vremea manifestând și vociferând împotriva celor ce muncesc cu trudă și necaz, sau când începe a socoti averile pământești ca țintă și nu ca un mijloc cuviincios al vieții, atunci vine răul, turburarea orânduilor legilor omenești și iconomiei divine și lucrarea satanei începe a se ivi, întunecând astfel judecata sănătoasă a minții.

Dreapta îndrumare a poruncilor dumnezeiești este pe de-a-ntregul înlăturată. „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din toată virtutea ta și din tot cugetul tău și pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Luca, X, 27), să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, să te rogi neîncetat pentru tine, pentru vrăjmașul și pismuitorul tău, iată ceea ce ne poruncește Dumnezeu și iată ce uităm mereu în viața noastră.

Și atunci ne plângem că se varsă atâta sânge în cele patru vânturi ale lumii, că timpurile sunt grele, că nu e pace pe pământ. Domnește pretutindeni un fel de febră nervoasă între toți muritorii. Omul nu mai este împăcat cu sine însuși pentru că povara păcatelor sale îi apasă tot mai mult cugetul și nu poate trăi în pace cu semenii săi, pentru că patimile de care este cuprins îl împing neîncetat să dobândească mai mult decât i-se cuvine și în dauna altora.

Fără îndoială, este o mare mângâiere și un semn al timpurilor că azi pretutindeni începând dela buzele micuțe ale copilașilor și până la moșneagul ce nu mai are de smuls nimic vietic se înalță către ceruri graiuri fierbinți și mâini rugătoare pentru îngerul Păcii.

Da, e adevărat, dorința de pace există, dar lipsește iubirea și dreptatea fără de care pace sinceră și durabilă nu poate fi. Cu gura se rostește pacea, dar cu mâinile se făuresc arme din ce în ce mai ucigătoare. În adunări se glăsuște despre dreptatea care trebuie să domnească între neamuri, iar cel mai tare năvălește și încalcă dreptul sugrumând pe cel slab. Forța brută primează dreptul. Nu-i sinceritate și bunăcredință din pricină că am îndreptat armele și ascuțitul săbiilor împotriva lui Dumnezeu pe care încercăm să-l alungăm dintre noi, adevărindu-se astfel cuvântul Proorocului:

„Eu sunt pentru pace. Dar de îndată ce vorbesc cu ei sunt pentru războiu (Ps. 120, V, 7).

Dumnezeu a trimis în lume pe Fiul său din iubire, ca să aducă la cunoștința adevărului, omenirea robită de păcat. Nașterea Domnului Iisus Hristos înseamnă surparea peretelui despărțitor dintre oameni.

Și astăzi după aproape două mii de ani dela această mare taină a creștinătății, trupul mistic al lui Hristos este sfâșiat.

Nu este pace. Căci ea este rodul iubirii dintre oameni în numele aceluiași Părinte ceresc.

Dragostea cea adevărată înlătură din ființa omului și din legăturile dintre oameni, toate pricinile cari duc la neînțelegere, la pornire vrăjmașă, la răsvrătire, la războaie, la moarte.

Adevărata pace este aceea, care pornește ca mugurul din creștinească iubire și aceea minunată și rodnică viețuire împreună după vorbele Psalmistului David: Iată acum ce este bun, sau ce este plăcut, fără numai a locui frații împreună (Ps. 133, 1).

Să avem însă nețâmurita nedejde că „El care a curmat războaiele până la marginile pământului, sfărâmat-a arcul, rupt-a lancea și carele de război, le-a ars cu foc, zicând: opriti-vă și aflați că eu sunt Dumnezeu, pe care îl înalță popoarele și tot pământul” (Ps. 45, 9—10) va face, prin pogorîrea Fiului Său între popoarele răzvrătite și orbite de patimi să încolțească duhul înțelegerii, al reculegerii de pe cărările pierzării și să privească focul ucigaș al armelor drept o unealtă a satanei.

Noi cari ne-am născut și am viețuit pe aceste plaiuri ca popor adânc creștin necăutând niciodată gâlceavă altor neamuri, ascultând cu înțelegere și supunere poruncile Evangheliei și de data aceasta zicem cu Apostolul: „Pacea noastră este Dumnezeu care a făcut din două feluri de oameni și-a dărâmat zidul care-i despărțea” (Efes. II, 14).

Doamne auzi rugarea noastră, ia aminte graiurile nevinovate ale copiilor ce te slăvesc prin cântece triste și printre lacrimi în noaptea asta sfântă, pleacă urechea ta la suspinul văduvelor și orfanilor, rămași fără sprijin la răspântiile ulițelor, înțelege strigarea cuminte a bătrânilor și potolește urgia ce pe bună dreptate s'a abatut asupra noastră.

Pace! Pace! Și între oameni bunăvoire!

Pr. D. V. Anuțoiu

Oricine care crede că Iisus este Hristos, este născut din Dumnezeu, și oricine iubește pe cel care a născut, iubește și pe cel ce s'a născut dintr'ânsul.

(I Ioan 5, 1).

„Hristos se naște măriți-l...”

De atâtea zeci de veacuri, se preamărește praznicul Nașterii Domnului, și dacă bucuria aproape copilărească, se reactualizează an de an, prin colindele și datinile creștine, tăcutul adevărat al nașterii minunate și mai presus de fire, nu a fost pătruns de toată lumea, pentru care Iisus Mântuitorul, s'a pogorât pe pământ luând chip de om pământean, să o măntuiască și să lumineze calea vieții spre mai bine, spre pace și frățietate.

Proorocul Isaia, cu multe mii de ani în urmă, vorbește despre venirea Mântuitorului, făgăduind lumii îndată după întunecarea chipului omului, prin păcatul strămoșesc. Isaia, i-l prezintă astfel: „Iată Fecioara va naște prunc... care prin puterea iubirii și a jertfei sale, va face ca mielul să trăiască la un loc cu lupul... săbiile se vor topi și se vor face pluguri, lăncile se vor face coase...”

Pe plan social-umanitar, sinteza acestor profeții, se cuprinde în învățătura Mântuitorului: „... iubește pe aproapele tău, ca pe tine însuși, iar pe dușmanul tău, nu-l urî, ci binecuvintează-l...”

Pe vremea proorocului Isaia, neamul ales de Dumnezeu, nesocotește înspăimântător legea și profetii; tablele legii — baza dogmatică și morală a lumii Testamentului Vechi — sunt ignorate, încât sub domnia regilor, Uzia, Iotan, Ezechia, a lui Manasc desfrăul, idolatria, luxul, paricidul, vrajba și alte vicii grele, au ajuns la culme și stăpâneau viața socială. Proorocul Isaia, biciuește cu cuvinte de foc moravurile, profetând pedepse și ca o făgăduință supremă, anunță pe Mesia Mântuitorul.

Plinirea vremii s'a săvârșit în vremea regalității lui Irod.

Istoria acestei sinistre domnii, plină de compromisuri, de umiliri față de ocupanții romani, plină de desfrău, crime și paricide, ne-o înfățișează mai plastic fericitul Origen. Este azi un tablou identic, dar mai plin de rafinament criminal, ca pe vremea proorocului Isaia, sub regii timpului.

În curs de mii de ani, Iehova, prin poporul ales — ca o exemplificare — a voit să întorneze pe pământ comunitatea de frățietate și iubire între oameni, punând omului la îndemână, tablele legii, profetiile și proorociile, marilor inspirați de Duhul Sfânt, apoi făgăduințele mărețe date prin protopărinți.

Dar, omul neamului ales, n'a vrut s'a înțeleagă rostul său în comunitatea lumii, nici după cele mai grele încercări represive și astfel, din planul veșniciei, Dumnezeu Tatăl, a trimis în lume pe Dumnezeu Fiul, ca un mijloc direct, să creeze, societatea universal omenească, pe principiile limpezi și fără precedent, prin porunca fundamentală! „iubește pe aproapele tău, ca pe tine însuși, iar pe dușmanul tău, nu-l urî...”, împlinindu-se pe un plan universal, cece s'a făgăduit prin proorocul Isaia: „mielul va trăi la un loc cu lupul... săbiile se vor topi și se vor face pluguri, lăncile se vor face coase...”

O viață socială universală, de pace, de propășire, de egalitate și fraternitate, nu poate avea o viziune mai măreață, decât proorocia lui Isaia și un principiu mai ideal, ca porunca Mântuitorului.

În era cristiană, aproape două mii de ani, lumea nepătrunzând în fond și neaplicând în practică, aceste principii, a săngerat groaznic; s'au consumat îngrozitoare nedreptăți, au murit milioane de suflete sub nenumărate variante de crime și teroare, s'au distrus și pulverizat atâtea comori ale artei, civilizației și umanității.

Revoluția franceză de acum un secol și jumătate a încercat să pună în aplicare principiile creștine pe plan politic prin lozincă: libertate, egalitate, fraternitate. Această lozincă, a dinamitat energii creatoare, dar fiind cu tendințe prea raționaliste și materialiste, nu a putut crea climatul social, care să fi fost capabil de a împiedeca războaiele următoare, dintre care ultimul, este aproape cu caracter apocaliptic. Puțin mai trebuia — doar câteva luni — ca prin armele de distrugere inventate, lumea să vadă cea mai îngrozitoare tragedie din istoria omenirii, întocmai, cum o profetise acum 19 sec. Sf. evanghelist Ioan, din insula Patmos.

Energia atonică — dar sunt pe cale de perfecționare alte elemente, mai fracționare, cu același efect uriaș — ca mijloc de luptă ofensivă și prin definiție, element de distrugere, a îngrozit lumea prin efectul distrugerii, deși s'a folosit foarte redus, cu titlu de experiență în Japonia.

Conducătorii politici ai lumii, savanții și oamenii competenți, se frământă în conferințe mondiale, ca aceste energii, să fie puse de acum în slujba păcii, a înfrățirii popoarelor și a propășirii.

Mulți oameni competenți vorbesc, că aceste energii ca arme de luptă, vor trebui puse la baza păcii, căci altcum umanitatea și civilizația vor fi șterse de pe fața pământului.

Dar, o pace forțată, nu este o pace durabilă. Iată, că o personalitate, care se situează în centrul preocupărilor mondiale, despre neutralizarea energiei atomice ca mijloc de distingere, își spune cuvântul, dând definiția păcii. Acesta, este Dl Atlee, primministrul imperiului britanic, care în discursul ținut în fața Congresului american la Washington, în 13 Nov. 1945, rostește memorabilele cuvinte: „... lumea, să vorbească mai puțin despre măsurile de securitate față de un eventual război, ci să se ocupe de bazele unei păci durabile, care se va realiza, numai când vom fi pătrunși toți, de doctrina creștină, să iubești pe aproapele tău, ca pe tine însuși“.

O rază de lumină, pătrunsă cu tărie, în mijlocul lumii acoperită de noorul greu al viitorul plin de mister.

Și când ne gândim că proorocul Isaia, a găsit cu miș de ani în urmă, mijloacele practice ale păcii eterne — săbiile să fie făcute pluguri și lăncile coase — apoi că Mântuitorul a poruncit să-ți iubești aproapele ca pe tine însuși și pe dușman să nu-l urăști, cuvintele primului ministru britanic și preocupările oamenilor competenți, de a așeza lumea pe o pace veșnică, acum în pragul praznicului Nașterii Domnului, după 1945 de ani de încercări, însângerați și dezastruri nenumerate pentru o lume mai bună, ele răsună ca melodia îngerilor pe cerul înstelat al Vitelemului și lângă ieslea staulului, pe pământ pace și între oameni bună învoire și ca o armonie mai complexă și mai suavă: Hristos se naște măriți!...

Pr. Tr. Constantin

Moș Crăciun — o minciună?

În fața unei vitrine cu un „Moș Crăciun“ în mărime aproape naturală și încărcat cu daruri, doi țărani stau privind acum doi ani. „Ce faceți?“, i-am întrebat. „Ia, privim și noi la minciuna asta, la Moș Crăciun!“.

Un fapt divers, dar și un fapt simptomatic: oamenii au ajuns să considere pe bunul Moș Crăciun, poezia cea mai pură a copilăriei — o minciună. Și la această părere „înaintată“ (!) au ajuns chiar și țărani... Când le-am explicat *adevărul* lui Moș Crăciun, au rămas — la propriu — cu gurile căscate.

O milă și îngrijorare de părinte și de păstor mi-a cuprins sufletul la acestea, căci m'am gândit: câte gânduri bune și drepte s'au dăruit în sufletul curat al acestor oameni simpli, până

au ajuns să răstoarne în sufletul lor și imaginea Moș-Crăciunului, copilăriei lor, care a avut odată un pedestal solid acolo?

Oare le-a mai vorbit lor cineva de Moș Crăciun, dela bunica pierdută în negura vremii până azi? Le-a ajutat lor cineva să lege firul credinței copilărești de cel al credinței mature? Credința este pedestalul pe care se reazimă toată morala și moralitatea, atât în sufletul copilului cât și în cel al omului matur — din cauza stadiului diferit de înțelegere. I-a ajutat cineva pe acei țărani să înțeleagă unitatea acestei credințe în fond; și prin ea *adevărul lui Moș Crăciun*?

Se vede că nu!

Și nu-i lucru de mică însemnătate aceasta — așa cum s'ar părea la prima vedere — deoarece aceasta constituie *inceputul dărâmării „religiosului“ în om*. După dărâmarea sufletească a lui Moș Crăciun, vine rândul „poveștii“ lui Adam și Eva, a creațiunii și apoi a „mitului“ lui Iisus Hristos. Și aceasta cu atât mai mult cu cât „Moș Crăciun“ n'a fost arătat cu degetul de Biserică ca o minciună, ci mai vartos a fost propovăduit copiilor de preoți; iar la împărțirea darurilor publice copiilor săraci cu ocazia praznicului luminat al Nașterii Domnului, lângă imaginea unui mare Moș Crăciun era, de regulă, prezentă imaginea reprezentantului Bisericii adevărate și miloive, a preotului.

Cum? Biserica promovează o minciună?!

Iată o nedumerire, dacă nu o șandală ivită în sufletul multora, nu numai țărani ci chiar oameni cu oarecare cultură.

Și le-am tălcuit acelor creștini adevărul lui Moș Crăciun: Moș Crăciun nu-i o minciună, el există într'adevăr, dar noi oamenii maturi îl cunoaștem sub alt nume, acela de Dumnezeu, Părintele cel ceresc. Cu ocazia marilor sărbători, mai găsește sufletul creștinului ocazia de a poposi pentru câteva zile la o oază sufletească. Atunci își mai aduce aminte, și-și dă seama că toate câte le are dela Dumnezeu le are, așa cum se zice în sf. Liturghie: „ale Tale dintru ale Tale“... Astfel, atunci când duci copilul un dar de sfânta Naștere a Pruncului-Mântuitor, ai vrea să-i spui *adevărul* pe care-l simți cum renaște în inima ta: că Dumnezeu îl trimite! Dar de-i spuni aceasta copilului, n'o să fi în stare să-i explice apor ca te'ntreabă el: „Tată, unde-i Dumnezeu, cum e Dumnezeu, ce mănâncă și... când îl pot vedea și eu“... etc. Dacă te apuci să-i lămurești toate acestea îl zăpăcești, atât de mult, încât nu te crede și nici nu-i mulțumești sufletul.

Pentru toate acestea părintele trebuie să-i dea copilului adevărul pe înțelesul lui. Și ce bine înțelege un copil și cât e de mulțumit când îi spui: „Moș Crăciun ți-a adus aceasta“. La întrebările de mai sus îi arăți în vitrină chipul unui moș frumos și blând, care — îi spui — locuiește sus în cer și vine câteodată pe pământ și aduce daruri“...

I-ai spus o minciună? Nu! I-ai spus un adevăr pe înțelesul lui. Cât e de creștină imaginea acestui tradițional Moș Crăciun! El e un moș, deci un părinte al tuturor. E bun, căci aduce daruri la toți, mici și mari, săraci și bogați; dela el ne vin toate „tot darul desăvârșit de sus este“. El știe toate câte se întâmplă pe pământ căci „colo'n cer, moșul are pe genunchi o carte mare, în care înseamnă ce copil și ce purtare și deacolo știe moșul“...

O imagine mai veridic-creștină a lui Dumnezeu pentru mintea copiilor mici, nu se poate concepe. Pare că auzi frânturi din Sf. Scriptură: „Tatăl nostru cel din ceruri“ — „Toate printr'ansul s'au făcut și fără de Dânsul nimic nu s'a făcut din tot ce s'a făcut“... (Ioan 1, 3; „El răsare soarele și peste drepti și peste nedrepti“; „veniți la Mine toți“.

E condamnabil să „traversați“ astfel adevărul? E minciună? Credem noi oamenii măhuri că posedăm adevărul pur despre cele Dumnezești? Ne înșelăm. Posedăm acest adevăr în măsura în care firea noastră omenească mărginită ne îngăduie; „acum vedem ca prin oglindă în ghicitoră“ și niciodată chiar nu vom putea cuprinde pe Dumnezeu în mintea noastră, căci nu va putea mărginitul cuprinde nemărginitul. Cunoștința noastră despre Dumnezeu este și trebuie să fie adevărată formelor noastre omenești, căci astfel nu ni-o putem apropia. Aici ajungem la așa zisele antropomorfisme din Sf. Scriptură. Antropos=om morfi=formă, adică forme omenești, atribuite lui Dumnezeu. învățătura lui Dumnezeu, revelată a trebuit să îmbrace o haină ca astfel să fie accesibilă omului și chiar lui Dumnezeu a trebuit să i se atribue activități și sentimente pur omenești. Astfel se zice: „Dumnezeu a făcut lumea“... „Dumnezeu s'a odihnit“, „s'a plimbat“, „i-a părut rău“. Acest fel de antropomorfism abundă în V. T., dar nici N. T. nu-i lipsit de ele: „Tatăl Meu până acuma lucrează“...

Pentru că adevărul Dumnezeiesc împărtășit nouă de Acela ce a zis: „Eu sunt calea, adevărul și viața“, a trebuit să ia forme în care spiritul omenească să-l poată cuprinde, noi să-l numim minciună? Cu „asemenea logică ușor ajungem la consecința de a numi întreaga Sf.

Scriptură o minciună, deoarece adevărul adevărat ne e cel prezentat în forme omenești.

Dumnezeu s'a coborât la înțelegerea oamenilor, „s'a golit (deșertat) pe Sine, a luat chip de rob, făcându-se oamenilor asemenea“ (Filip. 2, 7.) Și a făcut aceasta din dragoste pentru noi.

Tot din această dragoste purcezând, părintele pământesc trebuie să se coboare la înțelegerea copilului său, să-i facă accesibil adevărul dumnezeiesc, îmbrăcându-i într'o formă și mai antropomorfică, în imaginea lui Moș Crăciun.

Și nu va minți!

Aceasta din punct de vedere al verității lui Moș Crăciun. Câte s'ar mai putea spune, însă, despre *importanța pedagogică-creștină* a acestui Moș-Bun al copilăriei nevinovate. Dar ne oprim aici. Atât am voit; ca fiecare părinte, cu dragoste și încredere, fără teama de a călca adevărul sau a păși alături de creștinism, să ducă copiilor darurile lui Moș Crăciun, care este *adevărul religios al copiilor*.

Și tocmai acum este — mai mult decât oricând — timpul ca, părinții trupești și păstorii sufletești, să sprijine și consolideze tradițiile creștine din sânul poporului dreptcredincios, prin lămurirea lor în focul adevărului.

Pr. Dumitru Meret

O sfântă rugăciune

Azi Te slăvim Hristoase
Celce Te-ai născut,
Stăpânitor a toate
Și singur ne'ntrecut.

Tu celce 'ndrepti făptura
Și o ridici din tină,
Acoperă-ne doamne,
Cu aripi de lumină.

Iar flacăra cerească
Pe inimile reci,
Trimite-o să 'ncălzească
Credința 'n veci de veci.

O! fă ca să pogoară
In chip de mări vâpâi
Cereasca Ta suflare
Și peste buni și răi.

Căci, smeriți ca Ucenicii
Ne-am adunat la un loc
Așteptând pe Duhul Sfânt
Ca să cază 'n limbi de foc

Și peste noi, o Doamne!
Din cerul Tău senin
Căci Tu ne ești Părinte
Slăvit să fii amin.

(Scoașă la iveală prin Const. Draghici, Lugoj)

Spre satul copilăriei...

...Se apropie *Nașterea Domnului*, cea mai minunată sărbătoare a creștinătății, sărbătoarea copilăriei, a amintirilor celor mai frumoase și nevinovate.

Gânduri nostalgice, a unor vremi, care vor rămâne pururea apuse, ne duc pe aripile amintirilor, în lumea satului nostru românesc și creștinesc, în satul copilăriei noastre.

În preajma Nașterii Mântuitorului lumii, gândurile pribege nu ni se opresc decât în fața unor modeste căsuțe țărănești, în fața cărora am cântat, zgribuliți de frig, primele colinde și am trăit și înțeles primii fiori ai credinței în Iisus.

Acolo numai se opresc, unde am învățat să credem, ca și părinții noștri, că Cel mai presus de fire, s'a coborât din ceruri, pentru a noastră mântuire.

...Anii s'au rostogolit grăbiți în abisul trecutului și Noi am îmbătrânit, iar pe mulți, adversitățile vieții ne-au strivit.

Nașterea lui Hristos ne dă însă cea mai fericită posibilitate să ne reîntoarcem sufletește în lumea aceloră din mijlocul cărora am pornit, spre a lua noi puteri de viață, din credința senină și optimismul robust al părinților, moșilor și strămoșilor noștri.

Din umbra cimitirelor, se conturează azi, mai clar ca oricând, chipul senin al înaintașilor, cari cu toată viața lor chinuită, legată de glie, n'au uitat o clipă să se închine Celui fără de început.

Și, noi, fiii satului, răzlețiți și pierduți în anonimatul orașelor, cu sufletul răvășit, suntem datori azi mai mult ca oricând, să ne reîntoarcem în lumea noastră de altădată și să învățăm sensul acestei vieți, dela cei cu cari cu steaua am umblat și împreună cu ei, alături, odinioară, în fața strămoșescului sfânt altar, ne-am închinat.

Numai atunci, când sufletește ne vom fi reîntors la ei, numai atunci când încrederea lor în Iisus, ne-o vom însuși pe deplin, numai atunci când credința lor, din nou ne va anima ca și pe ei, numai atunci, ne vom găsi liniștea și vom înțelege sensul adevărat, unicul sens al vieții acesteia.

Prot. Dr. Iacob Crețiu

Gânduri de Crăciun

Ca pe un dar de mult preț, ca pe o comoară scumpă, ca pe o primăvară frumoasă, ne-a trimis Tatăl ceresc pe însuși Fiul Său, pe Domnul Hristos, să se nască în Vitlêemul Iudeii.

Pruncul sfânt din ieslea peșterii din Vitlêem, s'a pogorât pe pământ să alunge din sufletul oamenilor iarna ucigătoare a năravurilor.

În chip de copil drăgălaș a venit Hristos în lume, ca o dovadă, că tot ce a fost până atunci, era o lume îmbătrânită în rele și fără nici o nădejde, era lumea care nu mai credea. Totul era o iarnă grea, fără nici o rază caldă, plină numai de îngheț și viscole.

Copilul sfânt din Vitlêem întemeiază o lume nouă, în care adevărul, dreptatea, iubirea și mila, nu mai sunt copii orfani și neluați în seamă.

Cântarea îngerilor: „*mărire întrui cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni bună voie*“, de atunci devine călăuză de viață a tuturor oamenilor.

Credința adevărată care se naște deodată cu Hristos își arată dulceața sa tot mai mult. Bolnavii fără leac de vindecare se întorc sănătoși la casele lor. Cei asupriți și fără nici o apărare și-au găsit acum dreptatea. Săracii cu viață de mizerie acum au aflat îndestulare.

Și ne cercetăm sufletele și să trecem pe dinaintea ochilor minții noastre toate neputințele, durerile, lipsurile, întristările, amărăciunile, precum și toate bucuriile și mulțumițiile noastre, vom vedea, că oamenii n'au fost în stare să ni le micșoreze și nici să ni le prelungească, căci adevăratul mângâitor și doctor nu este între noi, ci altundevă, acolo sus, în ceruri.

Sărbătoarea Crăciunului nu este numai o întâmplare, ca oricare alta, ci este un izvor unic pe pământ, din care izvorăște fără încetare, apa vindecătoare și mântuitoare de suflete.

Crăciunul se deosebește de celelalte sărbători, fiind în strânsă legătură cu viața noastră, ca și legătura între plantă și soare, care, fără căldura soarelui piere, așa și noi, fără lumina și iubirea celui născut în ieslea din Vitlêem nu putem trăi.

Adevărata viață este aceea care biruc greul și să înalță în lume, numai călăuzită de lumina lui Hristos, „*care luminează tuturor*“.

Nimeni nu tăgăduiește că în sufletul său este dorința de preamărire a lui Dumnezeu, do-

rința după pacea adevărată de a gândi drept, de a simți frumos, dar mai presus de toate, este dorința ca prin faptele noastre să arătăm că suntem pătrunși de învățătura lui Iisus Hristos. Inșă, în sufletele noastre sunt prăpăstii mari: poftele, ispitele, mândria, lăcomia, etc., cari țin sub apăsare tot ce e frumos și bun în noi.

Este totuși cineva, care, ne scoate din aceste prăpăstii: Iisus Hristos — copilul sfânt cel născut în Vitleem.

După cum păstorii din preajma Vitleemului au părăsit turmele de oi, așa și noi, să părăsim turmele năravurilor noastre celor rele, și să alergăm la ieslea din Vitleem, să ne închinăm lui Hristos.

Departate au fost magii, dar au venit totuși, cale îndelungată și s'au închinat și daruri, au adus celui nou născut: Hristos Domnul, așa și noi, departe suntem de izvorul fericirii adevărate, dar să ne ostenim, a ne apropia de copilul sfânt, din Vitleem și să ne închinăm Lui.

Cine își dorește o viață bogată în fericire, cu tot sufletul său, să alerge la Vitleem, căci acolo va simți că va avea alinare în suferințe, mângâiere în necazuri, bucurie în întristare, liniște în rugăciune, căci o mai mare bogăție și fericire decât să vină Mântuitorul în sufletele noastre, aducând liniște și pace în casă și în familie, nu este.

Hristos s'a născut. Adevărat așa este, iar Nașterea lui Hristos, să ne fie la toți de folos.

Pr. D. Blidariu

Studentii noștri

și darurile Crăciunului

de Prot. Dr. Gh. COTOȘMAN

II

Reconstrucția țării noastre scumpe, răvășită de un războiu crud, ce ne-a fost impus, războiul pornit și dus nebunește fără ca poporul să fi fost consultat, așa cum s'a întâmplat în toate țările din lume inclusiv cele vecine nouă, trebuie să fie preocuparea primordială a oricărui bun Român și adevărat patriot, și în primul rând a acelor care stau, în virtutea dreptului pământului și a unei tradiții milenare, în fruntea poporului dreptcredincios dela sate și orașe: a preoților Bisericii noastre.

Rănille fiind adânci și ruinele multe, va trebui să treacă timp îndelungat până să vedem restaurat ceea ce uraganul pustiitor și nimicitor al războiului a distrus. Eforturi supraomenești,

muncă încordată și disciplinată, jertfe mari, cruțare multă, viață ordonată, austeră și morală, fuga de plăcerile care moleșesc voința unui neam de oameni harnici, cu un cuvânt *muncă*, muncă și iar muncă, secondată de o *viață curată*, însuflețită de idealul reînvierii virtuților străbune, odată cu acela al vieții naționale, sociale și economice, într'o țară clădită pe principii cu adevărat democratice, inspirate de Evanghelia Aceluia, care a poruncit prin Apostolul Său, că „cine nu lucrează nici să nu mănânce“ (I Tes., 3, 10).

Și cum realizarea acestor înalte postulate naționale întrec aproape slabele noastre puteri, nu ne putem ascunde bucuria când vedem că rândurile ucenicilor Domnului în loc să scadă se înmulțesc și se întăresc prin elemente tinere, viguroase și sănătoase, la trup și la suflet, ca înșăși stejarul din care au răsărit: *țărâmul român*.

Inscrierea câtorva sute de studenți la Facultățile și Academii teologice din țară și a miilor de elevi la Seminarile teologice este un adevărat reviriment spiritual, a cărui semnificație profundă nu poate scăpa observatorului obiectiv. Este aceasta, precum am arătat în articolul precedent, dovada palpabilă a *religiozității* poporului nostru dreptcredincios, dovada credinții și nădejdi lui că, numai cu ajutorul Celui ce a făcut și conduce toate, se poate ajunge la liman, azi ca și în trecutul milenar. *Fides Volachorum* a făcut minuni în trecut, face și azi. Este o minune acest flux spre *școala lui Dumnezeu* a tinerilor noștri, absolvenți ai unei școli secundare, dintre care cei mai mulți poartă pe trupul lor semnele eroismului și sacrificiului pe câmpurile de luptă. Cei ce ieri, cu *arma* în mână, au apărat țara contra invadatorilor, suntem siguri că, mâine, vor apăra, cu același eroism, dar cu *crucea* în mână, aceeași moșie, contra oricui ar mai îndrăzni să o profaneze. Vor apăra nu numai pământul, moșia și țara, ci și sufletul acestui popor, ale cărui destine se pregătesc să le ia în mâinile lor viguroase.

Subliniind bucuria ce o revarsă în sufletele noastre năvala spre porțile unei școli, ce nu este împodobită decât doar de o *cruce*, simbol al suferințelor ce au de îndurat ucenicii ei, în misiunea lor pentru triumful cauzei poporului, al cărui suflet sunt chemați să-l ferească de orice rău și primejdie, am încercat să arăt și enormele greutăți materiale ce le întâmpină unii dintre acești studenți, puși în *imposibilitate* de a-și mai continua studiile din cauza mizeriei părinților lor.

Incheiasem articolul din numărul trecut al revistei cu întrebarea: *Cine și cum să ajute pe*

studentii silitori și săraci dela Academia noastră teologică, hotărâți a răspunde cu orice sacrificii îndemnului voinței lor, de a se pune, mâine, în slujba Domnului.

Nu trebuie să ne ducem prea departe cu gândul spre a putea răspunde la aceste întrebări. Într-o societate perfect organizată și absolut conștientă de menirea ei, de drepturile și îndatoririle ei în lume, răspunsul nu e greu de dat. Cu atât mai ușor se poate da răspunsul într-o țară ca a noastră, ai cărei locuitori sunt în mare majoritate țărani, cu sufletul dospit cu aluatul credinței și încălzit la flacăra învățăturilor Aceluia ce acum 1945 s'a pogorât din cer să aducă „pe pământ pace și bunăvoință între oameni“.

Într-o țară constituțională, cum este a noastră, credem că nici n'ar trebui să așteptăm răspuns din partea acestei mase de credincioși, care geme sub povara atâtor greutăți, impuse de necesitățile unui războiu pierdut, ci mai degrabă să ne îndreptăm privirea spre reprezentanții ei autorizați, spre *păstorii sufletului ei*, spre aceia cărora însuși Mântuitorul *le-a poruncit* să potolească foamea mulțimii de credincioși care L-au urmat în pustie.

„*Dați-le voi să mănânce*“ (Luca, 9, 13)!! Cine „voi“? Noi toți, cei ce predicăm Evanghelia Lui, care proclamă adevărul că sufletul este mai mult decât hrana, și trupul decât haina; că o turmă de porci nu prețuește cât un suflet câștigat pentru Domnul și că „unde este comoara noastră acolo va fi și inima noastră (Luca, 12, 34).

Cine?? Noi toți, cari la timpul său am fost ajutați să studiem, — noi toți cei ce am primit o bursă dela stat, dela eparhie sau dela vreun mecenat!! Și cum majoritatea dintre noi ne-am ridicat din același mediu rural, am avut de îndurat aceleași greutăți și mizerii, și am apelat la ajutorul altora, iar când l-am primit am simțit o inefabilă fericire, — credem că nu ne va cădea greu nici nouă, celor ce am fost „ispitiți“ de idealul preoției, să ajutăm pe cei ce se simt ispitiți de același ideal sacru.

Noi toți, deci, cei ce în timpul adolescenței am aflat sprijin și înțelegere, o inimă caldă și o mână darnică, avem o sfântă datorie să dăm ascultare cuvintelor Domnului, care și azi, ca acum 1915 ani, caută lucrători la via Sa, și este îngrijorat că „*secerișul este bogat iar secerătorii sunt puțini*“ (Matei, 9, 37, 38).

Dacă El, Domnul și Mântuitorul lumii, a avut grijă să ne trimită lucrători la vie și secerători la holda sărăcită a sufletului bănățean, — dacă a binevoit să dea inspirație atâtor tineri

să alerge la izvorul cristalin al învățăturilor Sale teologice, — atunci nouă, celor *aleși* ai Lui, mici și mari, dela sate și orașe, ne incumbă o sfântă datorie să nu precupețim nici o jertfă, spre a facilita accesul la învățătură al acestor *vase alese*, cu cari, Domnul, după patru ani de studii, vrea să *regenezeze*, să reînnoiască viața morală și spirituală a Neamului nostru din Banat.

Cu toate lipsurile și greutățile cărora va trebui să le facem față, fiecare frate preot va găsi, pentru acest scop, câteva sute de lei *lunar*, reprezentând măcar costul unui kilogram de cartofi sau al unui litru de lapte. Sunt apoi, desigur, printre prea iubiții noștri frați preoți dela sate, unii într-o situație materială mai bună, unii fără copii, cari ar putea contribui la zidirea mărețului edificiu al sufletului românesc bănățean, punând la *temelia* lui ceva *mai mult decât* un Frate copleșit de nevoi și cu mulți copii la școală.

Cu acești bănișori, care, luați individual, nu mai trag azi aproape nimic în cumpăna economiei vieții celor aproape 350 preoți ai eparhiei noastre, vom putea face adevărate *minuni*. Vom asigura Domnului *lucrători vrednici*, credincioși și bine crescuți pentru via Sa din Banat.

Procedându-se astfel, lună de lună, an de an, vom ajunge să creăm o *tradiție* de a trăi *prin noi înșine*, de a trece făclia din mână în mână, din generație în generație. Candidații la preoție ajutați azi, ca preoți, mâine, vor urma cu bucurie *pilda* noastră, și așa, din generație în generație, vom asigura Neamului nostru din Banat slujitori credincioși și păstori adevărați, cu totul devotați misiunii lor sfinte.

Nimeni și nimic nu ne împiedică să *augmentăm* acest fond, apelând, printr'un *tas* special, și la spiritul de jertfă al credincioșilor noștri.

Un *fond* creat astfel de noi toți, și administrat, cinstit, de către un *comitet* de preoți, aleși pe protopopiate sau de către cercurile pastorale, împreună cu corpul profesoral al Academiei teologice, supt supravegherea Ven. Consiliu eparhial, va netezi drumul spre ascenziune multora din cei aleși, și, în același timp, va dovedi lumii laice că noi, preoții, răspundem cu entuziasm poruncilor Domnului, care prin Apostolul Neamurilor a spus că „*mai fericit este a da decât a lua*“ (Fapte., 20, 35).

Un dar mai frumos decât acesta n'ar putea aduce Preoții eparhiei noastre Pruncului sfânt din ieslea Vitleemului. Sfintele lor rugăciuni, împletite cu cântarea îngerilor și a păstorilor,

vor găsi acum mai mult ca oricând ecou în peștera Vitelemului celui de Sus.

Gestul pilduitor al harnicului nostru Preot O. Costescu din Armeniș, care din puținul său a dăruit pentru scopul de mai sus suma de 50.000 Lei, ne întărește convingerea că Mântuitorul trăește în inima preoților Săi credincioși, cari știu că „*judecata este fără de milă pentru cel ce nu face milă, și mila biruește la judecată*” (Iacov, 2, 13).

Vizitațiunea canonică din jurul Oraviței

(Urmare la numărul 50-51)

Oravița-montană

Ziua de Duminecă, 28 Octombrie 1945, va rămânea memorabilă în istoria comunei noastre bisericesti din Oravița-montană.

Zi frumoasă de toamnă, însoțită și caldă, care a adus căldură și în sufletele dornice de mângâiere și întărire sufletească.

A fost o zi de înălțare sufletească, care a trezit și întărit în multe suflete mândria în ortodoxia noastră străbună.

La ora 9^{1/2} dimineața, cei doi protopopi Virgil Musta al locului și Ioan Oravițan al Bisericii-albe, încunjuțați de 36 preoți și 3 diaconi, vin cu litia la casa protopopească, unde era găzduit Arhipăstorul, pentru ca să-l conducă la sf. biserică.

În fața casei protopopești și pe străzi, până la sf. biserică, se adunase popor mult, bărbați și femei, iar dealungul străzilor era postată tinerimea școlară dela toate școlile din localitate și presăra flori în calea Arhipăstorului.

În fruntea litiei mergeau copii îmbrăcați în stihare cu sfeșnice și ripizi, apoi bărbații purtând praporii și crucile, iar în urma preoților, sub baldahinul, purtat de 4 frunțași, pășea majestos Arhiereul, împărtășind binecuvântări în dreapta și în stânga, poporul, vădit impresionat, primind binecuvântările cu evlavie, unii în genunchi, iar alții aplecându-și capetele lor.

Sosind la sf. biserică, Arhiereul este îmbrăcat în toate adăjdiile, apoi se începe sf. liturgie, P. S. Sa fiind asistat de Prot. Ic. Stfor R. G. Ancușa, de cei 2 protopopi și 9 preoți dintre cei mai bătrâni și 3 diaconi, restul preoților aliniindu-se în 2 rânduri înaintea celor 2 strane din dreapta și din stânga.

Sf. liturgie s'a scurs lin, într'o atmosferă cu adevărat sărbătorească. Răspunsurile au fost date de cântăreț vestitul cor mixt al Oraviței-

montane cu precizie și într'un mod cu adevărat artistic, ceea ce a înălțat și mai mult caracterul sărbătorec al serviciului divin.

În decursul sf. liturgii, a fost hirotont întru presbiter și hirotont întru duhovnic diacnul G. Neda, nou numitul preot al parohiei II din Greoni, fiul comunei Oravița-română. Actul hirotontiei, de care nu mai avusese parte biserica din Oravița-montană, a impresionat și mai mult pe credincioși, care umpluseră biserica până la refuz, încât și curtea sf. biserici era plină de credincioși.

După rugăciunea amvonului, P. S. Sa a eșit afară din sf. altar și a rostit una dintre cele mai frumoase cuvântări despre *dragostea creștină*, care prin conținutul său bogat și variat, a captivat cu adevărat toate sufletele. Cuprinzând complexul problemelor care frământă astăzi sufletele oamenilor, P. S. Sa a dat sfaturi și îndemnuri care să pot rezuma în cuvintele Mântuitorului: „*Rămâneți întru dragostea mea*”, singura cale care ne poate aduce mângâiere, întărire și propășire în această viață.

Terminându-se sf. liturgie, P. S. Sa a împărțit anafora, apoi este condus cu litia până la poarta sf. biserici.

În curtea sf. biserici, P. S. Sa a împărțit tinerimei școlare și copiilor cruciulițe, iconițe și cărți de rugăciuni, cum de altfel a împărțit și în toate comunele.

Dela sf. biserică, P. S. Sa a mers la Prefectura județului, unde în sala cea mare, au avut loc recepțiile. Au prezentat omagii: Prot. I. Oravițan în numele clerului ortodox, Prot. S. Roșiaru în numele Bisericii greco-cat., Dr. I. Bolboca în numele Agrului, I. Lindner în numele Bisericii rom.-cat., prefectul V. Ionescu în numele autorităților din județ, primarul D. Cîncă în numele orașului Oravița, Col. N. Ciolpan în numele armatei, insp. I. Lugojan în numele corpului didactic, președ. G. Stroescu în numele magistraților, Dr. P. Corneanu în numele corporațiilor parohiale, dna M. Dr. Rusu în numele femeilor ortodoxe române, dna T. Moarcăș în numele Soc. Femeilor Rom., dsoara B. Corcan în numele gimnaziului de fete, dir. I. Moarcăș în numele U. D. R.-ului și I. Calea în numele F. N. D.-ului.

Tuturor le-a răspuns P. S. Sa, îndemnându-i la iubire și conlucrare frățească, pentru că numai printr'o colaborare armonioasă vom putea servi neamul și țara, care așteaptă — și cu drept cuvânt — muncă și jertfă dela toți.

Masa, potrivit vremurilor, a luat-o P. S. Sa și suita Sa în casa ospitalieră a par. protopop

V. Musta într'un cerc mai răstrâns, fiind invitați și dnii: V. Ionescu, prefectul județului, D. Cincea, primarul orașului, G. Ionescu, președ. tribunalei și I. Moarcaș, director U. D. R.

După masă, P. S. Sa a făcut mai multe vizite la șefii de autorități și la fruntașii din oraș.

Ciclova-română

În dimineața zilei de 29 Octomvrie a. c., P. S. Sa și suita Sa au pornit spre comunele programate din protopopiatul Bisericii-albe.

În drum spre aceste comune, înopinat, s'a abătut în comuna Ciclova-română, spre a vedea, dacă preoții și organele parohiale s'au conformat celor dispuse cu ocaziunea vizitațiunii canonice înopinate din anul 1943.

După ce a cercetat în mod amănunțit curățenia și rânduiala din sf. biserică și după ce a dat îndemnuri și dispoziții pentru renovarea și împodobirea sf. biserici, P. S. Sa a făcut și o revizie amănunțită a oficiului parohial.

La ieșirea din sf. biserică, învățătorul și credincioșii, prinzând de veste, că Arhipăstorul se află în mijlocul lor, au ieșit întru întâmpinarea P. S. Sale. P. S. Sa s'a întreținut câteva momente cu dânșii, interesându-se de diferitele chestiuni din comună. Apoi, adunând în jurul său pe copiii de școală, le-a dat sfaturi părintești și le-a împărțit cruciulițe, iconițe și cărți de rugăciuni, luând totodată dispoziții, pentru ca preoții să grijească ca nici un copil de școală să nu rămână fără carte de rugăciuni.

Ilidia

Arhipăstorul a cam întârziat, însă credincioșii din Ilidia nu și-au pierdut răbdarea și cu atât mai mare dor au așteptat pe cel ce venea să le aducă merinde pentru viața cea după Hristos.

Abia se ivise trăsura cu P. S. Sa la marginea comunei, și o salvă de armă a și anunțat poporul adunat sub arcul de triumf din mijlocul comunei, că Arhipăstorul își face intrarea.

În mijlocul mulțimei de popor erau șefii autorităților locale, apoi învățătorii cu copiii de școală, precum și cântăreții bisericii și preoții îmbrăcați în odăjdii, în frunte cu protopopul Ioan Oravițan al Bisericii-albe, care era asistat de preoții: T. Iorga-Slatina, I. Predescu-Potoc, A. Iorga-Bogodintși, I. Berlogia-Răcășdia, D. Ania al locului, St. Gârnu-Rusova-veche, I. Pirtea-Socolari, I. Lăzărescu-Macoviște, G. Neda-Greoni și diaconul D. Băloni.

Mai întâiu salută pe P. S. Sa primarul comunei, apoi preotul S. Ania, care tâlmăcește bucuria poporului credincios. Le răspunde în puține cuvinte P. S. Sa, apoi se formează o frumoasă litie, care conduce pe Arhiereu până la sf. biserică.

În poarta bisericii, sub un alt arc de triumf, în frunte cu membrii Oastei Domnului, aștepta o altă mulțime de popor. În mijlocul lor se afla preotul-paroh I al comunei S. Ania, asistat de preoții G. Simeon-Răcășdia și B. Belcea-Ciuchici, care prezintă obicinuitul raport, în care laudă hărnicia și virtuțile credincioșilor săi, dar, în acelaș timp, nu uită să arăte și defectele și păcatele care pasc această frumoasă și bogată comună.

În dangătul clopotelor și însoțit de frumoasele cântări ale Oastei Domnului, P. S. Sa intră în sf. biserică, unde săvârșește rugăciunea de mulțumită, la sfârșitul căreia rostește o cuvântare plină de îndemnuri și învățături. P. S. Sa apreciază cu cuvinte elogioase alipirea credincioșilor către sf. biserică, care se manifestă atât de frumos prin îngrijirea bisericii, prin alipirea față de Biserica noastră strămoșească și în corul bisericesc care a dat răspunsurile și în organizarea Oastei Domnului, dar mai ales în parcul atât de îngrijit din curtea sf. biserici. Nu întrelasă apoi să arăte și urmările nefaste ale unor vicii care s'au încuibat și care amenință cu depopularea această fruntașă comună, menită nu să piară, ci să mai dea, ca și în trecut, bărbați de seamă Bisericii și Neamului.

Dela biserică noastră, Arhiereul a fost condus la biserică greco-catolică română, unde preotul I. Covrig, în numele credincioșilor săi, i-a prezentat omagii. Răspunzându-i P. S. Sa, a lăudat râvna lor pentru cele dumnezeiești și sfinte și i-a îndemnat să cultive și pe mai departe dragostea și bunînțelegerea, pentru ca și prin aceasta să se adeverească, că suntem frați și fii ai aceluiaș neam.

A urmat apoi revizia oficiului parohial și după vizita la cei doi preoți, s'a servit masa la casa parohială, luând parte la aceasta toți preoții slujitori și șefii autorităților locale.

Ridicându-se masa, P. S. Sa și suita Sa s'au îndreptat spre comuna Socolari.

Rap.

Părinți, nu vă urgisiți pe fiii voștri întru mânie, ci îi creșteți pe ei întru învățatura și cercetarea lui Dumnezeu. (Efeseni, VI, 8).

INFORMAȚII

Știrea cea mai mare a omenirii, care trece peste secole cu aceeași noutate și tărie este Nașterea Domnului în friguroasa peșteră a Betleemului.

Această minune mântuitoare o vestim și noi tuturor colaboratorilor și cetitorilor noștri prin cuvintele bisericii:

„Hristos se naște, măriți-l!”

Iar urările noastre vi le facem prin: „Dumnezeu să Vă lase sărbători fericite, cu pace și între oameni bundvoire!”.

Numire. P. Sf. Sa episcopul nostru Veniamin a numit pe P. C. Sa protopop-paroh Teodor Roșca de protopop al bisericii catedrale din Caransebeș.

Distincții. Prea Sfinția Sa din prilejul Praznicului Nașterii Domnului a binevoit a distinge cu dreptul de a purta brâu roșu pe următorii preoți: Marcu Boldovina-Doloave, Nicolae Ciurescu-Ramna și Iosif Râta-Vrani. Sincerile noastre felicitări!

Ajutați săracii! E strigătul cerului adus de Hristos în lume. El sună prin Biserică tot așa de 2000 ani.

În orașul nostru, sub patronajul și cu directă îngrijire a P. Sf. Sale Episcopului nostru Veniamin, în fuziune cu toate societățile din loc s'a purtat o colecție comună prin preoții și credincioșii buni ai orașului, pentru ajutorarea nevoiașilor de sărbători.

Doamnele, cu sufletul mai sensibil și aplicat credinții poartă prima grijă și osteneală și de această dată. Vom publica rezultatul colecției în numărul viitor.

Construirea unei case celei mai sărace familii din Ferdinand. Duminecă 9 Decembrie a. c., a avut loc sfințirea casei celei mai sărace familii din Ferdinand, ridicată din inițiativa și cu ajutorul Bisericii noastre de acolo.

S'au adus lemne din pădure, s'au obținut scânduri dela Soc. „Moroeni” Zăvoi, s'a cumpărat tablă și cuie dela Uzina Metalurgică din loc și s'a efectuat lucrul cu bărbați și femei rânduiți de Biserică; însuși episcopul executând tinichigieria.

În sprijinul acestei cauze au venit și: U. F. A. R. din loc, Apărarea Patriotică, Soc. „Moroeni”, Uzina Ferdinand precum și personal Dna Maria Danciu, Aurelia Munteanu, Cornelia Borugă, Pavel Dăbeșteanu episcop și H. Gălușcă.

În numele familiei Ion Curea, cu cei 4 copilași sărmani, ca și în numele întregii parohii, aducem tuturor acestor binefăcători întregul nostru primos de recunoștință pentru creștiniasca faptă săvârșită tocmai de Sf. Sărbători ale Nașterii Domnului.

Pr. Ioan Racoveanu.

PARTEA OFICIALĂ

NOTĂ OFICIALĂ

No. 5674 Bs. 1945.

Ministerul Cultelor cu adresa No. 50.010/945 din 29 Octombrie 1945 ne roagă ca în actualele timpuri când pericolul bolilor contagioase și în special a tifosului exantematic, este mai mare ca oricând, să stăruim din nou pe lângă preoțimea noastră ca să dea tot concursul organelor sanitare.

În urmare, Cucernicii noștri preoți și P. C. protopopi să invite pe această cale să participe după rolul pe care-l au, în Comitetul de Sănătate Comunal, activând după instrucțiunile care se vor distribui de medicii șefi de județe și medicii de circumscripție.

Tot odată vor ține predici și vor sfătui în orice împrejurare pentru a păstra starea de curățenie care pune la adăpost de pericolul îmbolnăvirii și să anunțe organelor sanitare orice caz de îmbolnăvire de boală contagioasă.

Caransebeș, la 22 Noembrie 1945.

Consiliul eparhial